

Távcsövek a mesés Keletről

A Meteor 2005. áprilisi számában megjelent egy cikk „Távcsövek a mesés keletről: Kína” címmel Szabó Sándor tollából. Elismerésre méltó, hogy a cikk írója saját szemével is látta, hogyan készülnek a távcsövek a Synta kínai gyárában, és ezt olvasmányos formában, egyfajta úti beszámolóként közre is adta. Helyenként azonban a megfogalmazás túlságosan „sarkosra” sikeredett, könnyen félreérthető, megtévesztő lehet – talán nem csak számomra. Ezen túlmenően (valószínűleg távcsőpiaci érdekltségének köszönhetően) sajnos nem mindig sikerült objektívnek maradnia, különösen tetten érhető ez a távcsőmárkák felsorolásánál, ahol rendszeresen tengerentúli cégeket említ, kihagyva a Magyarországon is ismert európai márkákat.

A szerző így ír: „ne lepődjön meg senki, ha UGYANAZT a terméket öt különböző márkanév alatt is láthatja”. Véleményem szerint két, első látásra ugyanolyannak látszó termék csak akkor tekinthető egyformának, ha a márkanév is megegyezik. Ha ez eltérő, semmi garancia nincs arra, hogy minőségük egyforma. Példaként tudom felhozni a Celestron Ultima 80-at és a hozzá megszólalásig hasonlító, kék színű tubusairól ismert forgalmazó spektívjét. Első látásra valóban csak a tubusok színe tért el, némi vizsgálódással azonban 7 kisebb-nagyobb eltérést vettem észre. Ezek tételes felsorolásával nem untatom az olvasót, pusztán a legjelentősebbeket említeném meg: a Celestron objektívje feketére festett lencseszelekkel és zöld színű antireflexiós bevonattal ellátott prizmával rendelkezett, a másik tubus esetén mind a szélfestés, mind a prizma bevo-

nata hiányzott. Mindezen minőségbeli különbségek a gyakorlatban is tetten érhetőek: a Celestron kontrasztosabb képet adott, pl. a Hold esetében. Én nem tartom a két spektívvet egyforma terméknek, de természetesen mindig a vásárló dönti el, hogy a nagyon hasonló megjelenésen túl mennyire számítanak a minőséget (és az árat) befolyásoló „apró” eltérések.

A másik, túlságosan általánosra sikeredett megfogalmazás szerint „az összes, kommersz távcsőmárka (Meade, Celestron, Orion, Nikon, Vixen stb.) távcsöveinek nagy részét Kínában gyártatja. Az összes refraktor, Newton-távcső, Makszutov–Cassegrain-távcső és kiegészítő Kínában készül.” Az, hogy melyik gyártó számít „kommersznek” megítélés kérdése (én a Nikont és a Vixent nem tekintem annak), de nemcsak a fenti tengerentúli cégek gyártanak a Távol-Keleten, van olyan Magyarországon is közismert, európai cég, melynek termékei szintén besorolhatóak a kommersz kategóriába és jelentős részük Kínából származik. A cikk írójának ellentmond az a tény is, hogy pl. a Meade Schmidt–Newton- és Makszutov–Cassegrain-távcsöveinek optikája, valamint ED apo refraktorai még Amerikában készülnek. De a Celestron is számos kiegészítőjét Japánból vagy Tajvanból importálja. Érdekességgéppen megjegyzem, hogy régebben a Vixen is gyártott refraktorokat, Newton-távcsöveket, kiegészítőket a Celestron és az Orion számára. Sőt, ez utóbbi forgalmazó palettáján még az Intestől származó Makszutov–Cassegrain-távcső is szerepelt.

Azaz sem teljesen értek egyet, hogy „Schmidt–Cassegrain-távcsövet sokkal egyszerűbb gyártani, mint Makszutov–Cassegraint, Newton, vagy jó refraktort”. Ha ez a gyakorlatban így lenne, akkor a szentléleki észlelőré Schmidt–Cassegrain-távcsövekkel lenne tele, és nem a „kommerszebbnél kommerszebb”

Newton-távcsövekkel, refraktorokkal. Természetesen egy rendkívül pontos Newton-távcső főtükrének elkészítése bonyolultabb feladat lehet, mint egy SC optika előállítás, ilyen esetben ára azonban meghaladja egy komplett SC tubus árát. A témához szeretnék még annyit hozzáfűzni, hogy a Celestron Schmidt-Cassegrain-tubusai teljes egészében Amerikában készülnek. A kiemelkedően jó minőség érdekében az optikai elemek megmunkálását kézzel fejezik be, majd szintén kézzel állítják össze – tehát szó sincs arról, hogy véletlenszerűen, mindenféle ellenőrzés nélkül szerelnék tubusba azokat. Ezen túlmenően összesen 16-féle teszt gondoskodik arról, hogy selejtes tubus ne hagyja el a gyárat.

Szarka Levente

ELADÓK 20–30 cm-es, sorszámozott, minőségi leképezésű, garanciális távcsőoptikák, komplett építési leírással. Saját készítés! Árak az optikák paraméterei szerint változóak. Tükrök javítását, készítését is vállalom. Bozsoky János, tel.: (30) 853-3689.

ELADÓ kitűnő állapotú 120/600-as Sky-Watcher refraktor kiegészítőkkal (tesztképek Orion-ködről, Jupiterről és Ronchiteszt: 25/12060/1993 a www.tavcsso.com címen). Tubus ára 77 000 Ft. Eladó még egy TS 20x90-es bino kofferrel 39 000 Ft., és egy kb. 100 éves, kb. 4x40-es bino (inkább vitrinbe) 6000 Ft. E-mailban képeket is tudok küldeni. Tóth Gábor, tel.: (20) 913-3936, E-mail: gabor.toth@draexlmaier.de

ELADÓ egy kiváló állapotban lévő 235/3000-es Makszutov, G 10-es állvánnyal, egy 12x80-as Vixen-binokulár teljesen újszerű, karcmentes ki állapotban. Orbán Károly, tel: E-mail: orbankaroly@nidocom.hu, tel.: (79) 342-163

Meteor '05 Távcsöves Találkozó Szentlélek, augusztus 4–7.

Hagyományos távcsöves találkozókat a Miskolc-Lillafüred közelében található Szentléleken tartjuk, a csillagászat iránt érdeklődők számára. A rendezvénynek a 700 m tengerszint feletti magasságban található Turistapark ad otthont (a Lillafüred-Bánkút műút mellett). Az autóval jól megközelíthető észlelőhelyen elsősorban a sátrazó amatőröket várjuk a hosszú hétvégére egy kiadós közös észlelésre, tapasztalatcserére, színvonalas előadásokra. Az MTT '05 jó alkalmat nyújt a hazai távcsőpark megismerésére, a különféle műszerek tesztelésére, összehasonlítására.

Az idei találkozó két fő témája: Kulin György munkássága és a távcsőépítési mozgalom, Csillagászat a médiában.

A hosszú hétvége részvételi díja az alábbiak szerint alakul: turistaházban, napi háromszori étkezéssel: 14 000 Ft (tagoknak 11 000 Ft), saját sátorban, napi háromszori étkezéssel: 10 500 Ft (tagoknak 9000 Ft), saját sátorban, étkezés nélkül 2700 Ft (tagoknak 2400 Ft). Autó: egyévesen 250 Ft/nap.

Befizetési határidő: július 15. (jelentkezés június 30-ig). Jelentkezés a Meteorban található jelentkezési lapon! A jelentkezési lapok beérkezése után befizetési csekket és tábortájékoztatót küldünk.

A tábortájékoztatók/befizetések a Polaris Csillagvizsgálóban is intézhetőek, keddi MCSE-ügyeleteinken, 18–22 óra között. **A rendezvényt támogatni kívánó távcsöves vállalkozók jelentkezését is várja az MCSE!**

Magyar Csillagászati Egyesület

1461 Budapest, Pf. 219., tel.: (1) 279-0429
e-mail: mcse@mcse.hu

Távcső Szolgáltató Magyarország

www.tavcso.com info@tavcso.com

Tel: 06-20-432-5555 vagy 0043-676-526-528-0
Bemutatóterem: 1112 Budapest, Dobogó út 57

TV85 APO tubus 458 000 Ft
TelePod mechanika 99 800 Ft
SkyTour GoTo 138 000 Ft

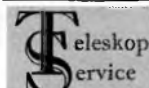

Fókuszreduktorok 67 800 Ft
TV okulárok 21 800 - 99 800 Ft
TV barlowok 29 800 - 79 800 Ft

TIPP: NexStar GoTo
mechanika felára csak
79 800 Ft

Június 30-ig, ill. raktárkészletünk erejéig bevezető áron (a TeleVue engedélyével a minimális listaár alatt) kínáljuk a TeleVue termékeket. Minden TeleVue termékhez észlelőtollat (beépített lámpával), vagy természetfotózásra alkalmas mobiltelefon-fotóadapert ajándékozunk!

8x50-es kereső
(deLux)

2"-os nagyítómezéjű okulár
és holdszűrő (csak deLux-nál)

TIPP:
a TS-Dobsonoknál
EQ mechanikára
is helyettesíthető!

Preciz 2"-os Crayford kihuzat
gyűrűs rögzítéssel (deLux)
vagy 2" fogasléces (classic)
31,7mm szűkítő adapter
(mindkét modellnél)

TS Dobsonok:

Classic Line:
200/1200 98 000 Ft
250/1250 168 000 Ft
300/1500 248 000 Ft

DeLux felszereltségű (BK7):
200/1200 138 000 Ft
250/1250 198 000 Ft
300/1500 298 000 Ft

DeLux (Suprax):
200/1200 188 000 Ft
250/1250 248 000 Ft
300/1500 348 000 Ft

Ronchigram foto 10 000 Ft
Interferogram 18 000 Ft
Tubusgyűrűk 15/ 20/ 25e Ft

Az összes TS-modell tügörgős csapágyakon fordul és ventilátor gyorsítja a temperálódást!

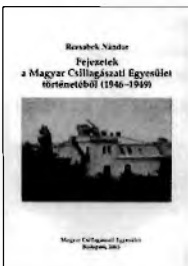
További akciós termékeink: komplett 114/900 SkyWatcher Newton, Firstscope (EQ) mechanikán: 39 800 Ft
80/1000 SkyWatcher Makszutow-Cassegrain fotoállványon, (hordtáska, Starpointer, 2 okulár): 34 800 Ft
60mm-es természetmegfigyelőtávcső zoom okulárral (20x-60x), stabil asztali fémállványon: 19 800 Ft
55mm-es TS-Spektív zoom okulárral, 45 fokos betekintéssel, finommozgató asztali állványon: 27 800 Ft
8x42 vagy 10x42 nitrogénnel töltött vízálló binokulár háromtagú (triplet) objektívvel: 24 800 Ft
TS-binokulárok fotoállványon: 20x80 triplet objektívvel 59 800 Ft, 25x100-as légréses objektívvel 99 800 Ft
Távcsőépítőknek: Fékezhető okulárkihuzatok 6900 Ft-tól, Newton főtükrök interferogrammal 39 800 Ft-tól
28mm-70mm segédtükrök a Galaxy-Newtonok gyártójától 4900 Ft-tól, 2"-Barlow (1.6x vagy 2.7x) 19 900 Ft-tól
Kellner 1500 Ft, Plössl 4900 Ft-tól, WA 8900 Ft-tól, 2"-okulár 12 400 Ft-tól, zenittükrök 2400 Ft-tól, stb.

A 40 oldalas kiadvány Fényi Gyulának, a korszerű napkutatás magyarországi úttörőjének állít emléket. A 160 évvel ezelőtt született Fényi a 19/20. század fordulójának egyik legjelentősebb napkutató csillagásza volt. Tevékenysége elsősorban a napfoltok és a protuberanciák vizsgálatára szorítkozott, ezen a területen áratlanul precíz, több évtizeden át folytatott megfigyeléseit ma is világszerte elismerik. Fényi a kalocsai Haynald Observatóriumban folytatta megfigyeléseit. Bartha Lajos munkája nem csupán észleléseibe nyújt betekintést, hanem bemutatja a nagy múltú csillagvizsgáló műszerezettségét is. Ára 200 Ft (tagoknak 150 Ft).

A selmecbányai születésű Hell Miksa (1720–1792) neve elsősorban az 1769-es Vénusz-átvonulás vardői megfigyelései miatt ismerős számunkra. Ez a kiadvány Hell latin nyelven írott publikációiból és leveleiből válogat, így például a Vénusz feltételezett holdjáról, a Vénusz-átvonulás megfigyeléséről, vagy az általa javasolt új csillagképekről (Herschel kisebb és nagyobb távcsöve, György lantja), az elnézések indoklásával. Levelei közül különösen érdekesek a Weiss Ferenchez, a nagyszombati csillagvizsgáló igazgatójához írottak. Az egyikben a frissen felfedezett Uránusz megfigyeléseiről olvashatunk érdekes „újdonságokat”. A fordítások Csaba György Gábor munkáját dicsérik. Ára 300 Ft (tagoknak 250 Ft).

Régi adósságot törlesztett az MCSE a kötettel: az Egyesület, egyben a mozgalom hőskorának részletes, jól dokumentált bemutatásával egészen mostanáig adóssak voltunk. Rezsabek Nándor vállalta a feladatot: a múlt század negyvenes éveiben történtek bemutatását. A történet a távcső világa 1941-es kiadásával kezdődik, a Műkedvelő Csillagászati Alosztállyal folytatódik (1944), végül az MCSE megalakulásában (1946) és az Uránia Bemutató Csillagvizsgáló létrehozásában teljeseedik ki (1947). Ez a könyv kötelező olvasmány mindazoknak, akik érdeklődnek mozgalmunk története iránt, de azoknak is, akik ma szervezik az amatőr csillagászok munkáját szerte az országban. Ára 1000 Ft (tagoknak 946 Ft).

Az égbolt mindenkié – emlékkötet Kulin György születésének 100. évfordulójára. Kulin Györgytől és Kulin Györgyről olvashatunk ebben a könyvben, mely méltó emléket állít a nagy magyar csillagásznak. Keszthelyi Sragner Márta óriási munkával állította össze az eddigi legteljesebb Kulin-bibliográfiát, melyet meleg hangú visszaemlékezések, érdekes, eddig alig ismert cikkek, interjúk, dokumentumok, fényképek egészítenek ki és tesznek hasznos, érdekes, ráadásul szívet melengető olvasmányá. A 184 oldalas kötetet mindazoknak ajánljuk, aki személyesen ismerte Gyurka bácsit, és azoknak is, akik most, utólag szeretnék megismerni. Ára 1000 Ft (tagoknak 905 Ft).

A fenti kiadványok rózsaszín postautalványon rendelhetők meg, a Magyar Csillagászati Egyesület postacímén (1461 Budapest, Pf. 219.), hátoldalon a rendelt tétel(ek) megnevezésével.

Ágasvár '05

Célpont: a Tempel 1-üstökös!

A Magyar Csillagászati Egyesület Ágasvár '05 Ifjúsági Táborát július 1–8. között tartjuk az ágasvári turistaházban, a 15–19 éves korosztály számára. A tábor egyik kiemelt észlelési feladata a Tempel 1-üstökös megfigyelése, és – reményeink szerint – a július 4-i Deep Impact-becsapódást követő felfényesedésének sikeres észlelése lesz (l. cikkünket a 39. oldalon!).

Ágasvár a Nyugati-Mátrában található, 635 m-es tengerszint feletti magasságban. A zavaró fényektől távol eső észlelőhelyen 1994 óta szervezünk táborokat. Az első ágasvári tábor idején egy kozmikus becsapódás látványos nyomait észlelhettük – a Jupiterbe csapódott Shomemaker–Levy-üstökös által létrehozott hatalmas, sötét foltokat az óriásbolygó légkörében. Ez az esemény volt a 90-es évek egyik meghatározó észlelési élménye sokak számára, amit azóta még számtalan követett a lehető legkülönbözőbb megfigyelési területeken.

Hasonló élmények várnak az ágasvári tábor résztvevőire 2005-ben is, a tejutas mátrai égen: meteorok, bolygók, változócsillagok, üstökösök, mélyég-objektumok, napközben a napfoltok látványa várja a táborlakókat.

Az egy hét során megismerkedünk az észlelési lehetőségekkel, előadásokat hallgatunk, asztrofotós és távcsőkezelési bemutatót tartunk, ellátogatunk a Piskés-tetői Observatóriumba és felkeressük Nógrád megye csillagászati nevezetességeit. A résztvevők lehetőleg hozzák el magukkal saját távcsövüket, binokulárjukat is!

Az ifjúsági tábor részvételi díjai: turistaházban, napi háromszori étkezéssel: 26 000 Ft (MCSE-tagoknak 22 000 Ft), saját sátorban, napi háromszori étkezéssel: 22 500 Ft (MCSE-tagoknak 18 500 Ft), saját sátor étkezés nélkül 4900 Ft (MCSE-tagoknak 4200 Ft).

Befizetési határidő: június 15. Jelentkezés a Meteor jelen számában található jelentkezési lapon vagy az mcse@mcse.hu címen! A jelentkezési lapok beérkezése után befizetési csekket és tábori tájékoztatót küldünk.

A tábori jelentkezések/befizetések a Polaris Csillagvizsgálóban is intézhetők, keddi MCSE-ügyeleteinken, 18–22 óra között.

Életképek, beszámolók korábbi táborainkról: Meteor 2002/9., 2003/10., 2004/9., 11., www.mcse.hu

Az 1994-es üstökös-becsapódás
nyomai a Jupiter légkörében
Gyenizse Péter rajzán
(1994.07.30. 18:34 UT, 8 L, 105x)

Magyar Csillagászati Egyesület

1461 Budapest, Pf. 219.,
tel.: (1) 279-0429 e-mail: mcse@mcse.hu